

Mirja Ullvig
Enhetschef hållbar utveckling
mirja.ullvig@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Hållbarhetsmål för kommunkoncernen 2024–2040

Sammanfattning

Enheten för hållbar utveckling har tagit fram ett förslag till kommunkoncernens hållbarhetsmål 2024–2040. Styrdokumentet skickades på internremiss den 30 juni 2023 till samtliga nämnder och bolag. Efter inkomna yttranden från remissinstanserna har förslaget reviderats och bearbetats.

Enligt förslaget har sex övergripande och långsiktiga hållbarhetsmål för år 2024–2040 tagits fram. De visar riktningen för kommunkoncernens samtliga nämnder och bolag mot en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling för kommunen, ger stöd i arbetet med hållbarhet, samt underlättar samverkan och uppföljning. Målen är:

- Andelen investeringar som bidrar till hållbar utveckling ska öka.
- Kommunens biologiska mångfald och förmåga att hantera ett förändrat klimat ska öka.
- Utanförskap och psykisk ohälsa bland kommuninvånarna ska minska.
- Kommunen ska verka för ett innovativt och ansvarsfullt näringsliv.
- Kommunkoncernen ska verka för att utsläpp av växthusgaser ska vara nettonoll år 2040.
- Kommuninvånares trygghet och delaktighet i det lokala samhället ska öka.

Inför framtagandet av hållbarhetsmålen har tjänstepersoner från alla kommunens förvaltningar och bolag samt förtroendevalda från alla partier i kommunfullmäktige deltagit i processen med att genomföra nulägesanalyser utifrån Agenda 2030. Nulägesanalyserna har identifierat utmaningar och särskilt viktiga områden att prioritera framöver, vilka ligger till grund för de sex hållbarhetsmålen.

Genomförandet av hållbarhetsmålen ska konkretiseras och fördjupas i kommunkoncernens övriga strategier och lagstadgade styrdokument inom hållbarhetsområdet. Arbeta pågår även kring hur hållbarhetsmålen och övriga styrande dokument inom hållbarhetsområdet ska implementeras och följas upp. Utifrån det arbetet kommer kommunledningsförvaltningen återkomma med anvisningar och instruktioner för nämndernas och bolagens arbete utifrån hållbarhetsmålen.

Ytterligare information finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-01-11
Förslag till *Hållbarhetsmål för kommunkoncernen 2024–2040*
Remissvar från arbetsmarknadsnämnden, inkommet 2023-12-14
Remissvar från AB Visit Trelleborg, daterat 2023-10-18
Remissvar från tekniska servicenämnden, inkommet 2023-10-18
Remissvar från bildningsnämnden, inkommet 2023-10-17
Remissvar från Trelleborgs Energi AB, daterat 2023-10-16
Remissvar från samhällsbyggnadsnämnden, inkommet 2023-10-16
Remissvar från Trelleborgs Hamn AB, daterat 2023-10-12
Remissvar från kultur- och fritidsnämnden (protokollsutdrag 2023-10-11, § 81)
Remissvar från AB Trelleborgs Hem, daterat 2023-09-08
Remissvar från socialnämnden, daterat 2023-07-14

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta *Hållbarhetsmål för kommunkoncernen 2024–2040* enligt föreliggande förslag.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolag

Ärendet

Enheten för hållbar utveckling har tagit fram ett förslag till kommunkoncernens hållbarhetsmål 2024–2040. Styrdokumentet skickades på internremiss den 30 juni 2023 till samtliga nämnder och bolag. Efter inkomna yttranden från remissinstanserna har förslaget reviderats och bearbetats.

Hållbarhetsmålen bidrar till att uppnå kommunens vision: att Trelleborg ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och en långsiktigt hållbar tillväxt. De visar riktningen för kommunkoncernens samtliga nämnder och bolag mot en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling för kommunen.

Enligt förslaget har sex övergripande och långsiktiga hållbarhetsmål för år 2024–2040 tagits fram. Målen är:

- Andelen investeringar som bidrar till hållbar utveckling ska öka.
- Kommunens biologiska mångfald och förmåga att hantera ett förändrat klimat ska öka.
- Utanförskap och psykisk ohälsa bland kommuninvånarna ska minska.
- Kommunen ska verka för ett innovativt och ansvarsfullt näringsliv.
- Kommunkoncernen ska verka för att utsläpp av växthusgaser ska vara nettonoll år 2040.
- Kommuninvånares trygghet och delaktighet i det lokala samhället ska öka.

Arbetsprocess

Inför framtagandet av hållbarhetsmålen har tjänstepersoner från alla kommunens förvaltningar och bolag samt förtroendevalda från samtliga partier i kommunfullmäktige deltagit i processen. Workshops genomfördes utifrån Agenda 2030 med samtliga förvaltningar där förvaltningarna genomförde nulägesanalyser. De kommunala bolagen deltog antingen i workshops eller inkom med egna nulägesanalyser/ underlag. Nulägesanalyserna identifierade styrkor och utmaningar och särskilt viktiga områden att prioritera framöver.

Resultatet från workshoparna presenterades för respektive ledningsgrupp som fick möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Resultatet från samtliga workshops sammanställdes och resulterade i sex prioriterade hållbarhetsområden som presenterades för de som deltagit i workshoparna för att ge möjlighet att lämna synpunkter. De sex prioriterade hållbarhetsområdena utgjorde underlag för en workshop med partirepresentanter från kommunfullmäktige.

Efter workshop med partirepresentanterna arbetades sex hållbarhetsmål fram som presenterades för kommunstyrelsens arbetsutskott och sedan skickades på remiss till samtliga nämnder och bolag. Under remissperioden erbjöds samtliga nämnder att få en presentation av de föreslagna hållbarhetsmålen.

Genomförande och uppföljning

Genomförandet av hållbarhetsmålen ska konkretiseras och fördjupas i kommunkoncernens övriga strategier och lagstadgade styrdokument inom hållbarhetsområdet. Varje nämnd och bolag ska årligen arbeta med hållbarhetsmålen. Anvisningar för genomförande och uppföljning av

hållbarhetsmålen kommer att skickas ut till nämnder och bolag när hållbarhetsmålen antagits av kommunfullmäktige.

En översyn av samtliga styrdokument med en koppling till hållbarhet som har beslutats i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige har påbörjats och kommer slutföras under 2024. Syftet är att tydliggöra styrningen inom hållbarhetsområdet och underlätta arbetet för nämnder och bolag genom en tydlig struktur.

Kommunkoncernens hållbarhetsarbete kommer att följas upp årligen. Hållbarhetsmålen kommer initialt att följas upp vartannat år. År 2030 kommer uppföljningen att utvärderas för att säkerställa att uppföljning vartannat år är ett lämpligt tidsintervall. Hållbarhetsmålen kommer att följas upp utifrån ett antal indikatorer. Varje mål följs upp genom 5–10 indikatorer där indikatorerna tillsammans ger en samlad bild som visar målens progress.

Under 2024 kommer ett dataunderlag att sammanfattas för att beskriva basår 2023 för hållbarhetsmålen.

Hållbarhetsmålen ska revideras vart åttonde år för att säkerställa aktualitet.

Sammanfattning av inkomna synpunkter samt hur dessa hanterats

Nedan följer en sammanfattning av inkomna synpunkter från remissinstanserna, samt en förklarande kommentar med en beskrivning av eventuell åtgärd eller förändring i förslaget till styrdokument.

- Flertalet remissinstanser anser att underlaget är mycket bra och lägger en god grund för det fortsatta arbetet med hållbarhetsmålen. Trelleborgs hamn ser ytterst positivt på föreslagna hållbarhetsmål och bedömer att de kommer att möjliggöra bättre samarbeten och synergier samt att de är formulerade så att de är funktionella och syftesenliga även för bolagen. Socialnämnden anser vidare att målen är väl förankrade, väsentliga och brett genomlysta genom nulägesanalyserna som förvaltningar och bolag har medverkat till. Även tekniska serviceförvaltningen ställer sig positiva till att hållbarhetsmålen har tagits fram i brett samarbete mellan förvaltningar och bolag samt att målen samlas i ett styrande dokument för att visa den principiella riktningen som kommunen vill uppnå med sitt hållbarhetsarbete. Socialnämnden bedömer att målen ger kontinuitet och stabilitet i hållbarhetsarbetet, att det framgår tydligt vad som främjar respektive måluppfyllelse vilket ökar förutsättningarna för kommunkoncernen att möta utmaningarna och uppnå önskvärda förändringar. Nämnden poängterar vikten av stöd från enheten för hållbar utveckling. Även kultur- och fritidsnämnden ser stöd från enheten för hållbar utveckling som önskvärt i implementeringen.
- Vissa förtydliganden önskas kring målgruppen för styrdokumentet samt dokumentets status i förhållande till andra styrande dokument.

Kommentar: Detta har tydliggjorts i förslaget. Denna synpunkt kan även kopplas till nedanstående om hållbarhetsmålen omfattning (kommunorganisationen kontra kommunen som geografiskt område).

- Flera remissinstanser, både bland nämnder och bolag, anser att hållbarhetsfrågorna och målen är av en karaktär som gör det mycket svårt att avgränsa enbart till kommunorganisationen och efterlyser större ansvarstagande och ambitionsnivå från kommunen. För att nå hållbarhetsmålen ser exempelvis tekniska servicenämnden att kommunkoncernen endast är en aktör bland flera som behöver medverka. Vidare anser samhällsbyggnadsnämnden att kommunens ambition vad gäller att minska utsläpp av växthusgaser borde vara större och sikta på de direkta utsläppssiffrorna. Trelleborgs Energi anser att för att kunna arbeta för en verklig minskning bör detta mål utgå ifrån de största utmaningarna inom utsläpp av växthusgaser – transport-, industri- och jordbrukssektorn samt som en följd av detta omfatta hela det geografiska området som kommunen utgör. Utan denna justering bedömer bolaget att kommunens arbete vad gäller växthusgasutsläpp kommer att bli en mycket begränsad insats. I kärnuppdraget hos många verksamheter inom kommunkoncernen ingår också att samverka med och påverka medaktörer i regionen.

Kommentar: Förslaget har justerats i enlighet med remissinstansernas synpunkter.

- Önskemål om att tydliggöra besöksnäringens inflytande och göra kopplingar till lokala och regionala turismstrategier som lyfter turismen som en del av lösningen på de globala utmaningarna har inkommit.

Kommentar: Förslaget (genom mål 4) har exemplifierats med bland annat besöksnäringen i enlighet med remissinstansens synpunkter.

- Flera remissinstanser identifierar en utmaning med att avgöra huruvida en investering bidrar till hållbar utveckling samt poängterar att det antingen bör framgå att det är gröna investeringar som åsyftas (med hänsyn till kravet att investeringen väsentligt ska bidra till minst ett av EU:s sex miljömål), alternativt att bredda kriterierna för att öppna för sociala projekt.

Kommentar: Förslaget har justerats och kravet gällande miljömålen tagits bort.

- Förtydligande önskas om befintlig grönstrukturens betydelse för den biologiska mångfalden.

Kommentar: Förslaget har justerats i enlighet med remissinstansens synpunkter.

Synpunkter gällande process för genomförande och uppföljning

Följande synpunkter berör implementeringen. Som nämns ovan pågår arbete kring hur hållbarhetsmålen och övriga styrande dokument inom hållbarhetsområdet ska implementeras och följas upp. Utifrån det arbetet kommer kommunledningsförvaltningen återkomma med anvisningar och instruktioner för nämndernas och bolagens arbete utifrån hållbarhetsmålen.

- Önskemål om ett aktivt stöd från enheten för hållbar utveckling vid framtagande av aktiviteter och indikatorer, i syfte att hjälpa förvaltningarna navigera rätt, har inkommit.
- Önskemål om att planering och genomförande integreras i den struktur som finns för det systematiska kvalitetsarbetet samt att de årliga planerna med aktiviteter och indikatorer integreras i förvaltningarnas ordinarie årliga verksamhetsplaner har inkommit.
- Uppföljning bör ske inom ramen för ordinarie uppföljningsprocesser, så som delårsrapporter och årsanalys.
- Önskemål har inkommit om att de verksamhetsspecifika planerna som varje nämnd/bolag ska ta fram i relevanta fall kan utgöras av bolagens egna befintliga hållbarhetsplaner, så länge dessa tydligt är kopplade till kommunens hållbarhetsmål och relevanta indikatorer kan utläsas.
- Önskemål har inkommit om att den årliga rapporteringen kan bestå av redovisning av bolagens egna hållbarhetsrapporter, så länge innehållet tydligt kopplar till kommunens hållbarhetsmål och relevanta indikatorer kan utläsas.
- Önskemål har inkommit om förenkling av föreslagna principer för analys och samverkan samt förtydligande vad gäller konsekvensanalyser där hänsyn tas till budgetfrågan. Principerna för analys och samverkan kommer att förenklas och vävas in som en del av riktlinjerna. Där poängteras fortfarande vikten av samverkan internt och externt och konsekvensanalyser som potentiell metod för att stärka kvaliteten i hållbarhetsarbetet. Där tydliggörs också kommunkoncernens viktiga roll och ansvar för att påverka och ge stöd till medaktörer i riktning mot en hållbar utveckling, enligt önskemål i remissvar.

CSRD - hållbarhetsrapportering

Den 1 januari 2024 börjar EU-direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), EU 2022/2464, tillämpas vilket ska säkerställa att bolag rapporterar effekten av verksamhetens sociala och miljömässiga aktiviteter. Syftet är att öka transparensen kring hållbarhet och skapa bättre förutsättningar för att EU ska klara sina målsättningar om nettonoll-utsläpp år 2050.

Från och med år 2026 kommer Rådhus AB att omfattas av CSRD för räkenskapsår 2025 vilket kommer att ställa krav på de kommunala bolagen att inrapportera hållbarhetsdata till koncernbolagets hållbarhetsredovisning. Underlag från koncernbolagets hållbarhetsredovisning kan komma att inarbetas i kommunkoncernens hållbarhetsrapportering.